

efter den foreslåede lovbestemmelse dækker såvel direkte udsendelse som videreudsendelse, og det er på denne baggrund antaget, at udøvende kunstnere efter svensk lov er beskyttet mod kabelspredning og anden viderespredning af radio- eller fjernsynsudsendinger. I Norge, Finland og Island er retsstillingen usikker.

Udvalget til revision af den ophavsretlige lovgivning har i bet. nr. 962/1982 behandlet spørgsmålet om udøvende kunstners retsbeskyttelse i forbindelse bl.a. med samtidig kabelspredning af radio- eller fjernsynsudsendinger, hvori deres præstationer indgår. Udvalgsflertallet når til det resultat, at der ikke bør være beskyttelsesmæssige forskelle mellem ophavsmændene og de udøvende kunstnere i denne relation.

Ministeriet for kulturelle anliggender kan tilslutte sig dette synspunkt, som man i øvrigt finder også bør anlægges på den viderespredning, der måtte finde sted trådløst ved såkaldt »rebroadcasting«.

Der bør derfor i princippet i § 45 tillægges de udøvende kunstnere en eneret med hensyn til udsendelse i radio- og fjernsyn, hvadenten der er tale om en umiddelbar udsendelse af deres fremførelser, en tidsforskudt udsendelse af disse på basis af en lyd- eller billedoptagelse eller om en samtidig viderespredning af sådanne udsendinger over kabelanlæg. Dette foreslås gennemført ved at slette ordet »umiddelbart« i § 45, stk. 1 b.

Den begrænsning i eneretten, der for ophavsmændenes vedkommende er foreslået gennemført under nr. 2 ved indførelsen af en licensordning for så vidt angår viderespredningen af radio- og TV-udsendinger, bør imidlertid gælde tilsvarende for de udøvende kunstnere. Der er derfor nedenfor under nr. 7 stillet forslag om i § 45, stk. 3, at indføje en henvisning til den foreslåede nye § 22 a.

Til nr. 6

I lovens kapitel V er der givet en række bestemmelser om beskyttelse af forskellige præstationer, som ikke er omfattet af den egentlige ophavsretlige beskyttelse. Det drejer sig først og fremmest om de udøvende kunstners præstationer (§ 45), om grammofonplader og andre lydoptagelser (§ 46) samt om radio- og fjernsynsforetagenders udsendinger (§ 48). Stort set tilsvarende regler er gennemført i de andre nordiske lande.

Beskyttelsen har mange lighedspunkter med den ophavsretlige, men den er i flere henseender mere begrænset. Bl.a. er dens varighed kortere, idet den kun består i 25 år, regnet fra præstationens frem-

komst, mens den ophavsretlige beskyttelse varer indtil der er forløbet 50 år efter udgangen af ophavsmandens dødsår.

Den internationale konvention på området – Romkonventionen af 1961 – som Danmark har ratificeret, blev indgået efter gennemførelsen af lovgivningen i de nordiske lande. Ifølge konventionen er den foreskrevne minimumsperiode for beskyttelsen 20 år. Adskillige lande yder imidlertid beskyttelse i betydeligt længere tid.

Spørgsmålet om beskyttelsestidens længde har alene betydning for de udøvende kunstnere, fonogramproducenterne og radioselskaberne i de tilfælde, hvor der er foretaget en optagelse, f.eks. i form af en grammofonplade.

I overensstemmelse med hvad der er foreslået af et flertal i udvalget til revision af den ophavsretlige lovgivning stilles der forslag om at forlænge beskyttelsesperioden fra 25 til 50 år.

Ved ophavsretslovens ikrafttræden i 1961 var det en almindelig antagelse, at den korte beskyttelsesperiode på 25 år var tilstrækkelig, idet man ikke forestillede sig, at det ville blive aktuelt at genudgive mere end 25 år gamle indspilninger. Det kan nu konstateres, at denne antagelse var fejlagtig. En udgivelse af ældre indspilninger finder sted i vid udstrækning, hvilket dels skyldes den høje tekniske kvalitet af de plader, der er indspillet siden 1950'erne, dels at man har udviklet metoder til forbedring af lyd kvaliteten af ældre indspilninger.

På denne baggrund bør der efter kulturministeriets opfattelse gennemføres en forlængelse af beskyttelsesperioden. Det er ikke rimeligt at opretholde en tilstand hvor genudgivelse af plader, der er mere end 25 år gamle kan ske alene med afgift til ophavsmanden, men uden at de medvirkende musikere og sangere eller den, der har fremstillet den oprindelige indspilning, har mulighed for at opnå vederlag. Den udøvende kunstner, der har medvirket ved en indspilning, bør ud fra almindelige droit moralsynspunkter heller ikke på forhånd være afskåret fra i særlige tilfælde at kunne modsætte sig, at en genudgivelse af hans ældre præstation mange år efter indspilningen finder sted.

Med hensyn til den nærmere argumentation for en forlænget beskyttelsestid henvises i øvrigt til bet. nr. 962/1982 s. 51 ff.

Den foreslåede ændring af bestemmelsen i § 45, stk. 2, vil medføre at grammofonplader m.v. indtil der er forløbet 50 år efter udgangen af det år, da indspilningen fandt sted ikke lovligt vil kunne kopieres uden samtykke fra den udøvende kunstner, hvis præstation er indspillet. Ved ændring af bestemmelsen i § 46, stk. 1, og § 48, stk. 2, foreslås